

Dva roky specifického doléčovacího programu pro osoby s duální diagnózou

František Jírový, Doléčovací centrum Magdalena Podolí

Realizace nového doléčovacího projektu v DC Magdalena Podolí

CO PŘEDCHÁZELO

Projekt

INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V LÉČBĚ OSOB S DUÁLNÍ DIAGNÓZOU JAKO PREVENCE SOCIÁLNÍHO PROPADU A ZTRÁTY BYDLENÍ

je spolufinancován Evropskou unií.

Hlavním cílem projektu je zlepšení služeb a vyšší efektivita poskytované léčby pro osoby s duální diagnózou, vyšší odbornost a orientace mobilního týmu v dané oblasti a dosažení změny v systému péče.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Terapeutická komunita Magdalena

- Stále **vyšší průměrný věk** v době nástupu do léčby (1999 / **21**, 2022 / **36**).
- Prodlužující se **délka rizik. chování** v minulosti (1999 / **4**, 2022 / **16**).
- Stále vyšší zátěž spojená s **důsledky TČ** v minulosti (VTOS, dluhy...).
- Vyšší **prevalence duálních dg.**, resp. vyšší zájem o ně a jejich sledovanost.
- **Vysoká psychiatrická medikace a úzká spolupráce s psychiatrem** už je standardem.
- **Klienti „se závazky“**, tj. dětmi a rodinami.
- Stále **nižší drop-out** z léčby.
- Další trend: **podíl závislých na alkoholu** v r. 2022 – 58%.

Doléčovací centrum Magdalena Podolí (program tréninkových bytů)

- ▶ **Průměrný věk** klientů – 40 let.
- ▶ **Prodlužující se délka rizik. chování** v minulosti.
- ▶ **Vyšší zátěž** spojená s důsledky TČ v minulosti (VTOS, dluhy...).
- ▶ **Vyšší prevalence duálních dg.**, resp. vyšší zájem o ně a jejich sledovanost.
- ▶ **Psychiatrická medikace** a úzká spolupráce s psychiatrem už je standardem.
- ▶ **Klienti „se závazky.**
- ▶ **Stále nižší drop-out** z léčby.
- ▶ **Podíl závislých na alkoholu 55%.**

Klientela Magdaleny

- ▶ **Typickým klientem našich zařízení** už není „mladý“ (tj. kolem 20 let) uživatel metamfetaminu, relativně (duševně, fyzicky a sociálně) zdravý a schopný, s perspektivou buďto úspěšného znovuzачlenění do společnosti či recidivy.
- ▶ **Do léčby v TK a DC přicházejí v poslední době klienti starší, s mnohem větším okruhem problémů, u kterých je v léčbě třeba zaměřit fokus především na:**
 - hlouběji zakořeněné negativní vzorce chování spojené s dlouhou dobou závislosti,
 - komorbiditu (duální dg.),
 - větší limity a obtíže v oblasti nejen duševního ale i tělesného zdraví,
 - vyšší farmakoterapeutickou zátěž/podporu a její (s)ladění s léčbou,
 - trestní minulost a dluhy,
 - řešení rodinných záležitostí (už nejen k rodičům, ale i k dětem).

Inspirace vzniku našeho programu

- ▶ Dlouhodobá reflexe klientely adiktologických služeb.
 - ▶ Srovnávání aktuálních výstupů s výstupy z minulosti.
 - ▶ Diskuse napříč organizacemi.
-
- ▶ Vliv „Reformy“ psychiatrické péče.
 - ▶ Zájem o osoby s vážnější psychiatrickou diagnózou.
- ▶ Vytvoření programy pro ty, co odjinud „vypadávají“ či „nikam nepatří“.

Realizace nového doléčovacího projektu v DC Magdalena Podolí

2020

Projekt

INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V LÉČBĚ OSOB S DUÁLNÍ DIAGNÓZOU JAKO PREVENCE SOCIÁLNÍHO PROPADU A ZTRÁTY BYDLENÍ

je spolufinancován Evropskou unií.

Hlavním cílem projektu je zlepšení služeb a vyšší efektivita poskytované léčby pro osoby s duální diagnózou, vyšší odbornost a orientace mobilního týmu v dané oblasti a dosažení změny v systému péče.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Doléčovací program pro osoby s DD - parametry

- ▶ Pro lidi s DD ukončivší komunitní a adiktologické programy v PL.
- ▶ Pro lidi s DD nezvládající komunitní a adiktologické programy v PL.
- ▶ Pro lidi s DD ze specifických terapeutických programů (Bohnice 16, Chrpa).
 - ▶ Pro lidi s diagnostikovaným psychotickým onemocněním.
 - ▶ Pro lidi s výrazně manifestovanou PO.
 - ▶ Pro lidi (vzhledem ke své „zátěži“) dlouhodobě nezvládající léčebné programy ani život mimo tyto programy.
- ▶ Požadavky obdobné jako ve stávajícím doléčovacím programu.

Doléčovací program pro osoby s DD - závazek týmu DC

- ▶ Intenzivní vzdělávání týmu.
- ▶ Otevření 3 nových skupin za stávající kapacity týmu.
- ▶ Porada týdně navíc + metodické porady.
- ▶ Kolaudace čtvrtého bytu.
- ▶ Stáže, spolupráce a komunikace s partnerskými organizacemi.
- ▶ Projektové náležitosti v evidenci☺.

Doléčovací program pro osoby s DD - parametry

- ▶ 3 skupiny týdně (RK, BS, DBT).
- ▶ Individuální konzultace s garantem 2 x týdně.
- ▶ Podpora na telefonu.
- ▶ Dvojnásobná délka pobyt. léčby (cca 1 rok oproti 6 měsícům ve standardním doléčování).
- ▶ Vyšší tolerance k os. limitům / nižší tlak na dosahování met.
- ▶ Spolupráce s psychiatrem.
- ▶ Intenzivní spolupráce s blízkými.
- ▶ DBT terapie.
- ▶ Case management (jen během programu!).
- ▶ Hledání spolupráce s organizacemi pro lidi s DO.
- ▶ Bydlení zdarma.

Realizace nového doléčovacího projektu v DC Magdalena Podolí

VÝSTUPY

Projekt

INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V LÉČBĚ OSOB S DUÁLNÍ DIAGNÓZOU JAKO PREVENCE SOCIÁLNÍHO PROPADU A ZTRÁTY BYDLENÍ

je spolufinancován Evropskou unií.

Hlavním cílem projektu je zlepšení služeb a vyšší efektivita poskytované léčby pro osoby s duální diagnózou, vyšší odbornost a orientace mobilního týmu v dané oblasti a dosažení změny v systému péče.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Doléčovací program pro osoby s DD

- ▶ Realizován od r. 2021 do r. 2023 v bytové a ambulantní formě v rámci stávajícího doléčovacího programu pod hlavičkou dvouletého projektu EU.
- ▶ 13 klientů nastoupilo do bytového programu (4-místný byt).
 - ▶ 19 klientů nastoupilo do ambulantního programu.
 - ▶ 18 spolupracujících „blízkých“.
 - ▶ 6 terapeutů DC.
 - ▶ 1 externí psychiatr.
 - ▶ 2 externisté + 1 metodik.
 - ▶ 0 peerů☺

Program tréninkového bytu

- ▶ - 13 klientů
- ▶ - dg. schizofrenie 7 x
 - dg. poruchy osobnosti 5 x
 - dg. nespecifikované 1 x
- ▶ - 4 standardně ukončili, zůstali ve spojení a „daří“ se jim
 - 5 předčasně odešlo
 - 4 pokračují v léčbě

Ambulantní program

▶ - 19 klientů

(12 rekrutováno z běžného doléčovacího programu)

▶ - dg. schizofrenie 3 x

- dg. poruchy osobnosti 12 x

- dg. jiné 4 x

▶ - 3 standardně ukončili, zůstali ve spojení a „daří“ se jim

- 3 předčasně ukončilo program

- 13 pokračuje v léčbě

(Relativita) úspěšnosti

- Standardní ambulantní doléčování: 62% úspěšného* ukončení.
- Standardní bytový program: 50% úspěšného* ukončení.
- Program pro ODD: 37%.
- Otázka relativity „úspěšnosti“.

(*tj. s „rituálem“)

Realizace nového doléčovacího projektu v DC Magdalena Podolí

DBT

Projekt

INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V LÉČBĚ OSOB S DUÁLNÍ DIAGNÓZOU JAKO PREVENCE SOCIÁLNÍHO PROPADU A ZTRÁTY BYDLENÍ

je spolufinancován Evropskou unií.

Hlavním cílem projektu je zlepšení služeb a vyšší efektivita poskytované léčby pro osoby s duální diagnózou, vyšší odbornost a orientace mobilního týmu v dané oblasti a dosažení změny v systému péče.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Standard comprehensive DBT comprises 4 components

- ▶ Individual therapy (approximately 60 minutes/week)
- ▶ Group educational skills training (approximately 120 minutes/week)
- ▶ Team meeting (approximately 90 minutes/week)
- ▶ Unscheduled telephone calls (average duration approximately 6 minutes)

(Limbrunner et al., 2011)

DBT skupina.

- Nyní běží **třetí kolo** strukturovaného skupinového programu DBT.
 - Dlouhodoběji ho využilo **6 bytových klientů** z 13
 - a **6 ambulantní klienti** ze 19.
 - **Efektivní užívání dovedností** lze uvést u **6 klientů**.
- Přes opakované avízo při síťování trvá relativní **nezájem o skupinu**.
- **Uvnitř programu se zájem zvyšuje** (přidávají se další kolegové a ze stávajícího programu se rekrutují klienti).

Realizace nového doléčovacího projektu v
DC Magdalena Podolí

SÍŤOVÁNÍ A SPOLUPRÁCE

Projekt

INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V LÉČBĚ OSOB S DUÁLNÍ DIAGNÓZOU JAKO PREVENCE SOCIÁLNÍHO PROPADU A ZTRÁTY BYDLENÍ

je spolufinancován Evropskou unií.

Hlavním cílem projektu je zlepšení služeb a vyšší efektivita poskytované léčby pro osoby s duální diagnózou, vyšší odbornost a orientace mobilního týmu v dané oblasti a dosažení změny v systému péče.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Standardní spolupráce s adi. službami

- Terapeutické komunity.
- Oddělení PL pro závislé.
- Adiktologické ambulance.
- Chrpa.
- ...

Hledání spolupráce s organizacemi pro lidi s DO

- ▶ Účast na platformě **Duální stoly**.
- ▶ Setkávání se s týmy CDZ a hledání průsečíků při **paralelní léčbě**
- ▶ Setkávání se s týmy chráněného bydlení (Fokus, Bona, Baobab) pro lidi s DO a **hledání kontinuity**.

**Pracovní skupina pro podporu lidí s
duální diagnózou**

alias Duální stoly

Pracovní skupina pro podporu lidí s duální diagnózou (DD) se vyvinula jako pokračovatel společného projektu organizací Magdaléna, o.p.s., BONA, o.p.s., Kaleidoskop, z.ú a FOKUS Praha, který si položil za cíl umožnit aktivní výměnu know-how v oblasti integrované léčby a péče o osoby s DD.

Na projekt ukončený v r. 2018, jehož výstupem je mimo jiné přehledná **publikace**, navázalo neformální a nezávislé pokračování výměny zkušeností a kazuistická setkávání. Skupina se rovněž rozšířila o služby terénní a také o poskytovatele péče z řad zdravotnických residenčních zařízení.

V roce 2020 ji jako pracovní skupinu zaštila Asociace poskytovatelů adiktologických služeb. Členství ve skupině je poloformální, setkávání je založeno na bázi vzájemné podpory a sdílení zkušeností a inovativního know-how.

Společnou deklaraci poslání a cílů činnosti pracovní skupiny Duální stoly najdete v tomto [příspěvk](#).

Téma „prahů“

- ▶ V Následné péči očekáváme:
 - klienta stabilizovaného a poučeného po stránce abstinence v předchozí léčbě,
 - klienta stabilizovaného a s vytvořeným náhledem po psychiatrické stránce.

- ▶ Tzn. nejsme dosažitelní pro klienty CDZ aktuálně užívající, případně bez náhledu na onemocnění.
- ▶ A proč by nám měli předávat klienty stabilizované a prosperující?

Téma „prahů“ a hledání spolupráce

- ▶ Suplujeme práci adiktologických ambulancí a provádíme klienty s DD toho schopné prevencí relapsu a prvními dny abstinence, abychom je pak mohli přijmout do doléčování.
- ▶ Přijímáme ne zcela stabilizované klienty ze specializovaných psychiatrických programů na DD.

- ▶ Rizikem tohoto přístupu je přirozeně vyšší drop-out takovýchto klientů.

Otázky paralelní léčby

- ▶ Doléčování vs psychiatrie a farmakoterapie.
 - ▶ Doléčování vs status klienta v CDZ.
- ▶ Doléčování vs status klienta pobytového programu pro osoby s DD.
 - ▶ Doléčování vs pobyt v PL.

Realizace nového doléčovacího projektu v DC Magdalena Podolí

EFEKT

Projekt

INOVATIVNÍ PŘÍSTUPY V LÉČBĚ OSOB S DUÁLNÍ DIAGNÓZOU JAKO PREVENCE SOCIÁLNÍHO PROPADU A ZTRÁTY BYDLENÍ

je spolufinancován Evropskou unií.

Hlavním cílem projektu je zlepšení služeb a vyšší efektivita poskytované léčby pro osoby s duální diagnózou, vyšší odbornost a orientace mobilního týmu v dané oblasti a dosažení změny v systému péče.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

↑ Efekt na práci týmu DC a doléčovací program

- Profesní růst týmu a lepší orientace (psychiatrie, farmakoterapie, DBT, duševní onemocnění, hearing voices...).
- Větší flexibilita a tolerance týmu ve vztahu ke klientům (dekompenzace, propady, krize).
- Celkově „laskavější“ přístup ke klientům.
- Úzká spolupráce s psychiatrem a hledání společného postupu.
- Variabilita délky léčby v doléčování, větší flexibilita pro klienty.
- Užší spolupráce a lepší komunikace s PL.
- Uvědomění si důležitost spolupráce s peery.

Efekt na práci týmu DC a doléčovací program.

- Relativizace strukturovaného ročního doléčování.
 - Relativizace psychoterapie.
 - Relativizace abstinence.
 - Relativizace „klasických“ pravidel.
- Relativizace „konce“ léčebného kontinua.
 - Potřeba chybějících peerů.

Závěrem...

- ▶ V doléčování osob s DD chceme pokračovat. Zaujmeme však větší flexibilitu, neboť jsme si vědomi, že i ve starším doléčovacím programu byli klienti, kteří nás „stáli“ větší péčí a nasazení.
- ▶ DBT dovednosti a znalosti si osvojí i zbytek týmu, všichni vnímají jako benefit „to umět“.
- ▶ DBT skupinu chceme nadále nabízet, nejen osobám s DD, ale i v rámci standardního doléčování všem, kterým bude ku potřebě práce se stresem a emotivitou.
- ▶ „Duální“ byt a ambulanci nadále držíme jako sub-program doléčování.

DÍKY ZA POZORNOST

František Jirový
Doléčovací Centrum Podolí
Magdalena o.p.s.